



Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2019-02-12

Ärendebeteckning
513-11340-2018
Arkivbeteckning
513

1(3)

Umeå kommun

901 84 Umeå

Upphävande av tidigare beslut om skyddsområde med skyddsföreskrifter för Taveljö, Hissjö samt Kulla och Forslunda vattentäkter i Umeå kommun.

(1 bilaga)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att upphäva skyddsområde med skyddsföreskrifter för följande vattenskyddsområden inom Umeå kommun.

- Taveljö
Beslut 1974-01-29 diarienummer: 11.189-6306-73,
- Hissjö
Beslut 1984-05-16, diarienummer: 11.184-730-83
- Kulla och Forslunda
Beslut 1975-06-19, diarienummer: 11.184-4368-73
Beslut rörande utvidgning 1982-10-11, diarienummer: 11.184-88-82
Skyddsområde med föreskrifter enligt beslut av Norrbygdens vattendomstol 1959-05-27, diarienummer: I A2-5564

Beskrivning av ärendet och motivering

Umeå kommun har 2018-12-19 inkommit med en begäran om upphävande av tidigare fastställda vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för Taveljö, Hissjö samt Kulla/ Forslunda vattentäkter. För vattentäkten i Kulla/ Forslunda finns en äldre vattendom där även skyddsområde med föreskrifter finns reglerade. Vattendomen är sedan tidigare ersatt men skyddsområde med föreskrifter har ännu inte blivit upphävda.

I arbetet med att skapa ett långsiktigt skydd av befintliga dricksvattentäkter har kommunen bildat ett nytt och större skyddsområde, Vindelälvsåsen, som inrymmer ovan nämnda vattenskyddsområden. Detta skyddsområde har fått

nya skyddsföreskrifter varför befintliga skyddsområden inklusive föreskrifter blir överflödiga.

Vattenkompetens i Norr AB, VAKIN, har som verksamhetsutövare och driftsansvarig beretts möjlighet att yttra sig kring upphävandet. VAKIN har inget att erinra.

De tre skyddsområden ligger idag inom ett nytt och större skyddsområde. Vattentäkterna är därmed dubbelreglerade vilket inte är lämpligt. Länsstyrelsen bedömer utifrån vad som framkommit i ärendet att de gamla skyddsområdena med skyddsföreskrifter kan upphävas.

Kungörelsedelgivning

Beslut ska enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken kungöras på det sätt som är föreskrivet i författningarna i allmänhet. Kungörelsen ska också införas i ortstidningen. Sökanden och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag då kungörelsen införts i dagstidning.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Magnus Langendoen med miljöhandläggare Frida Sandén som föredragande.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till:

Lantmäteriet, plan@lm.se,

Umeå kommun, Stadsledningskontoret, umea.kommun@umea.se,

Miljö- och Hälsoskydd, Umeå kommun, mhn@umea.se,

Vattenkompetens i Norr AB, VAKIN, vakin@vakin.se,

Umeå brandförsvaret, umeabrandforsvar@umea.se,

Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se,

SGU, grundvattensektionen, sgu@sgu.se,

Mark- och miljödomstolen, Umeå, mmd.umea@dom.se

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen. Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Västerbottens län, 901 86 Umeå. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till vasterbotten@lansstyrelsen.se. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Regeringen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Regeringen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen på e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se telefon 010-225 40 00. Ange beslutets diarienummer.

Om straff

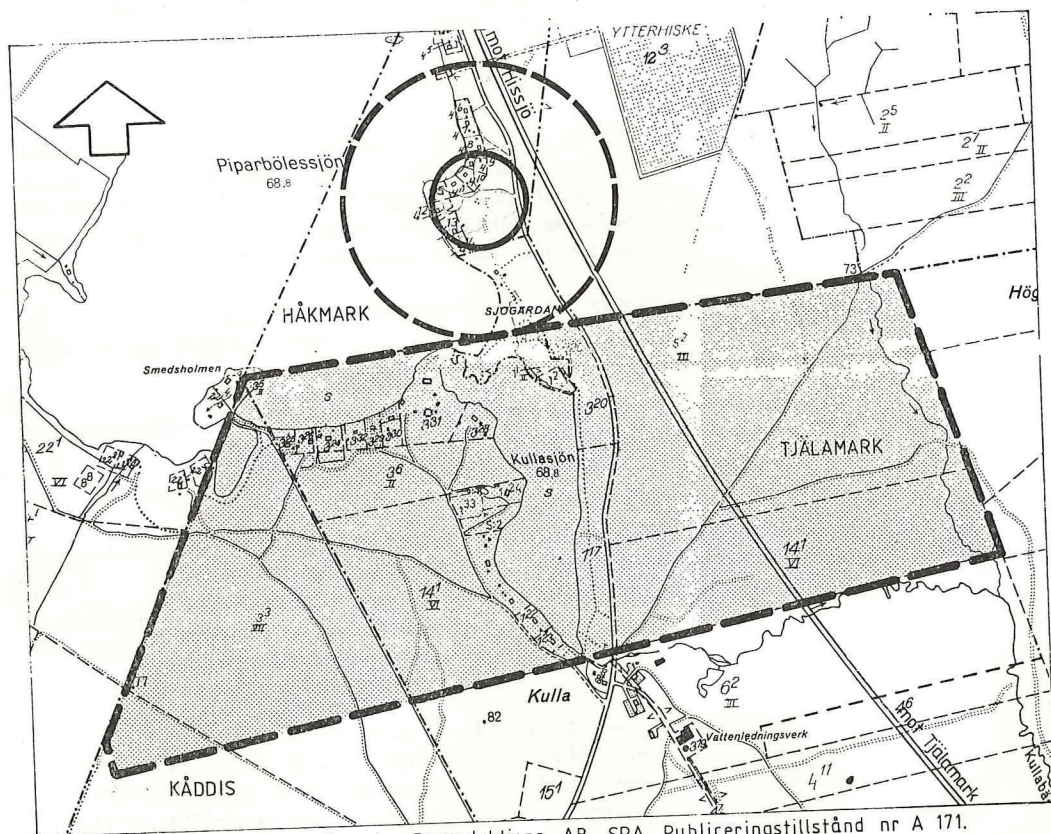
13 §

Förseelser mot dessa föreskrifter eller underlåtenhet att söka nödvändiga tillstånd bestraffas enligt 13 kap 14 § andra stycket vattenlagen, om inte andra ansvarsbestämmelser finns utfärdade.

Beslutet skall gälla från den dag det vunnit laga kraft eller, överklagat, fastställts av regeringen.




K G NORDSTRÖM

G Lindmark



Publicerad med tillstånd av Svenska Reproduktions AB, SRA. Publiceringstillstånd nr A 171.

BETECKNINGAR

-  GRÄNS FÖR BRUNNSOMRÅDE
-  GRÄNS FÖR INRE SKYDDSOMRÅDE
-  YTTRE SKYDDSOMRÅDE

0 100 200 300 400 500 M

UTVIDGNING AV YTTRE SKYDDSOMRÅDET FÖR VATTENTÄKTEN I KULLA OCH FORSLUNDA, UMEÅ KOMMUN

1975-06-19

11.184-4368-3

Sökande

Umeå Kommun
Box 787
901 01 UMEÅ

Skyddsföreskrift för grundvattentäkter i Kulla och Forslunda,
Umeå kommun
(1 bilaga)

Dåvarande Norrbygdens Vattendomstol meddelade i dom 1959-05-27 nr 36/1957 skyddsbestämmelse under bl a punkt a) enligt vilken för i domen bestända yttre skyddszoner för grundvattentäkterna i Kulla och Forslunda bestämdes att sand- eller grustäkt ej får ske till "sådant djup att grundvattenytan blottlägges".

Umeå kommun har 1973-06-28 hemställt att länsstyrelsen utökar skyddsbestämmelsen ifråga innebärande att lägsta täktnivå höjs så att sand- eller grustäkt ej får ske till lägre nivå än "två meter över den beräknade högsta grundvattenytan".

Området framgår av kartor i ärendet. Berörda fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare har beretts tillfälle att yttra sig. Erinringar har inkommit avseende i huvudsak dels av kommunen begärd höjning av täktnivåer, dels sättet att beräkna den.

Kommunen har 1974-03-04 med anledning av inkomna erinringar hemställt att den aktuella skyddsföreskriften i stället ges den lydelsen att täkt ej får ske till lägre nivå än två meter över "1953 års grundvattenyta".

Berörda fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare har därefter på nytt yttrat sig.

I frågan om den sökta utökningen av skyddande skikt för grundvattnet kan av länsstyrelsen med stöd av 2 kap 64 § vattenlagen bestämmas genom en föreskrift i administrativ ordning, anføres följande.

Uppskattningsvis 65 000 personer i Umeå kommun är för sin vattenförsörjning beroende av ifrågavarande vattentäkter. I området bedrivs samtidigt sedan många år Umeås största grustäkter. Enligt grustäktsplan beräknas att från till

1975-06-19

11.184-4368-73

år 2 000 kan uttas ca 10 milj m³ och då utan att gå djupare än 2 m över 1953 års grundvattenyta. Inom området finns även asfaltverk med tillhörande maskinpark. Utvecklingen inom verksamhet av detta slag har lett till användandet av allt större och tyngre maskiner. Modern hydraulik gör vidare att dessa innehåller betydligt större oljemängder än vid den tid då tidigare skyddsföreskrifter för området togs. Stora ytor av området är idag blottlagda och saknar det skydd ett vegetationstäckes kan ge. Åskärnans uppbyggnad är här vidare sådan att materialet blir grövre närmare grundvattnet. Olja eller drivmedel tränger lättare ned i ett grovkornigt material.

Till följd härav bedömer länsstyrelsen den nu sökta utökningen av skydds-föreskriften ifråga ligga inom vad berörda fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare bör tåla utan att ersättning skall utgå.

På grund härav fastställer länsstyrelsen att den i ovan-nämnda vattendom under punkt a) upptagna skyddsbestämme-lsen avseende i domen bestämda yttre skydds-zoner för grund-vattentäkterna i Kulla och Forslunda skall ersättas med följande föreskrift. "Sand- eller grustäkt får ej ske till lägre nivå än två (2) meter över 1953 års grund-vattenyta sådan som den inlagts på en till ärendet hörande ritning, betecknad Gk nr 76 - 74, kompletterad 1974-02-22 med 1953 års grundvattennivåer."

Besvär till jordbruksdepartementet enligt bilaga, formu-lär 1.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsrådet Harry Forsell beslutat och förste byråingenjören Bengt Nilsson varit föredragande, har även överlant-mätaren Göran Nilsson, förste länsassessorn Stig Rönnblad och naturvårdsdirektören Gustaf Nylander deltagit.

Harry Forsell

Bengt Nilsson

1975-05-19

17.184-4568-75

Bilagor

Ritning betecknad Gk nr 76-74

Kopia till

Umeå kommun för anslag på kommunens anslagstavla
(3 veckor, bevis emot)

hälso- och miljövårdsnämnden

gatukontoret

byggnadsnämnden

länsläkarorganisationen

vägförvaltningen

distriktslantmätaren 3 ex

vattendemstolen 2 ex

brandchefen

statens naturvårdsverk

mark- och nyttjanderättshavare rek+ab

sett påru

handlingarna

BH

Skyddsbestämmelser för Umeå stads vattentäkterKulla och Forslunda.I. Yttre skyddsområde:

a) Sand- eller grustäkt får icke ske till sådant djup att grundvattenytan blottlägges. Därest i sand- eller grustag begagnas med flytande bränsle driven arbetsmaskin, som ej är fordon, skall till förhindrande av att bränslet utläcker på marken vara under maskinen anbragt tätt plåttråg rymmande hela den förekommande bränslemängden.

b) Industriell inrättning med för grundvattnet skadligt avfall, såsom syror, lutar eller metallsalter, får icke anordnas med mindre avfallet på betryggande sätt förvaras och avlägsnas.

c) Förorenat avloppsvatten får icke utsläppas för infiltration i grunden; dock att utsläpp från enstaka hushåll och därmed jämförlig enhet tillåtes, om avloppsvattnet dessförinnan avslammats i en helt tät reningsbrunn.

d) Avloppsreningsverk får ej anordnas.

e) Upplag (lager) av bensin, olja, vägsalt, fenolhaltigt preparat, giftiga kemikalier eller annat för grundvattnet skadligt ämne eller av avfall, som innehåller dylikt ämne, får icke förekomma med mindre sådana särskilda åtgärder vidtagits, att ämnet vid läckage eller dylikt hindras nedtränga i grunden; ej heller får dylikt ämne spridas eller utsläppas inom området på sådant sätt att förorening av grundvattnet uppkommer.

II. Inre skyddsområde:

a) Sand- eller grustäkt får ej äga rum med mindre staden för särskild del av området lämnar medgivande därtill, varvid av staden för medgivandet uppställda villkor skola iakttagas.

b) Industriell inrättning får icke anordnas.

c) Förorenat avloppsvatten får icke utsläppas på eller i marken.

d) Ledning för förorenat avloppsvatten får icke anordnas med mindre densamma jämte tillhörande brunnar utföres av täta rör med täta fogar.

e) Avloppsreningsverk får icke anordnas; ej heller avloppsreningsbrunn, som icke är helt tät, eller soptipp.

f) Upplag (lager) av bensin, olja, vägsalt, fenolhaltigt preparat, giftiga kemikalier eller annat för grundvattnet skadligt ämne eller av avfall, som innehåller dylikt ämne, får icke förekomma med mindre sådana särskilda åtgärder vidtagits, att ämnet vid läckage eller dylikt hindras nedtränga i grunden; ej heller får dylikt ämne spridas eller utsläppas inom området.

III. Brunnsområde:

Utan stadens medgivande må icke utföras anläggning eller vidtagas åtgärd, som kan medföra risk för att grundvattnet förorenas. Utöver bestämmelserna för inre skyddsområde skall sålunda för brunnsområde gälla bland annat att sand- eller grustäkt icke får äga rum, att avloppsledning icke må förekomma, att gödselstad icke må anordnas och att gödsling icke må företagas.

IV. För områdena gemensamma bestämmelser:

Staden är skyldig att vid förfrågan av ägare eller brukare av mark inom yttre eller inre skyddsområde skyndsamt lämna besked om de åtgärder, som enligt stadens mening i det särskilda fallet skola jämlikt I e) eller II f) vidtagas vid anordnande av upplag (lager) som där sägs. Lämnas ej besked eller åtnöjes ägaren eller brukaren icke med det besked staden lämnat, må han draga frågan under vatten-domstolens prövning. I annat fall skall, om upplaget (lagret) kommer till utförande, vad staden fordrat lända till efterrättelse. Bestämmelserna i detta stycke skola äga motsvarande tillämpning vid förfrågan i anledning av föreskriften under II a).

Utan särskild förfrågan hos staden må dock upplag

(lager) som nu sagts anordnas under tak på underlag av betong (utan golvbrunn) med kanter som äro tillräckligt höga och täta för att hindra att det upplagda (lagrade) ämnet kan komma utanför upplagsplatsen. Anläggningen skall anordnas så att den icke skadas genom tjälskjutning eller på annat sätt samt fortlöpande underhållas och inspekteras av ägaren. Innan anläggningen påbörjas skall - för beredande av möjlighet till kontroll - anmälan göras till staden.

Under enahanda villkor må vätska, som här avses, lagras i tank, om denna omslutes av ett mot vattentillflöde skyddat betongkar (utan avlopp), som rymmer hela denna i tanken inneslutna vätskemängden. När vatten eller vätska från tanken samlats i betongkaret, skall detta ofördröjligen tömmas och felet avhjälpas, innan tanken vidare får nyttjas.

1982-10-11

11.184-88-82

Umeå kommun

901 84 UMEÅ

Fastställelse av skyddsområde för utvidgning av yttre skydds-
området för vattentäkten i Kulla och Forslunda, Umeå kommun
(3 bilagor)

Dåvarande Norrbygdens vattendomstol utfärdade i dom den 27 maj 1959 skyddsbestämmelser för kommunens vattentäkter i Kulla och Forslunda.

Den 19 juni 1975 fastställde länsstyrelsen ändrade skyddsföreskrifter beträffande sand- eller grustäkt inom områdets yttre skyddsområde, innebärande höjning av skyddsnivån vid täkt till 2 meter. Efter överklagning fastställde kammarrätten den 7 februari 1979 detta beslut.

Kommunen har nu underställt länsstyrelsen förslag till utökat yttre skyddsområde som framgår av bilagda karta.

Berörda fastighetsägare och nyttjanderättshavare har beretts tillfälle att yttra sig. Yttrande har vidare inhämtats från hälso- och miljövårdsnämnden, byggnadsnämnden och statens vägverk i Umeå kommun.

Hanspeter Nyström har såsom ägare till fastigheten Tjälamark 13:31 framfört viss erinran beträffande miljön inom och möjligheten att utvidga det inre skyddsområdet.

Gunnar och Birgit Dahlgren, ägare till Tjälamark 14:1, invänder mot att utvidgningen omfattar ett inom deras fastighet liggande skifte väster om Kullasjön. Där finns grusförekomster som representerar ett avsevärt värde och som avses exploateras. Ett 2-meters nivåskydd mot grundvattennivån innebär ett hinder mot grustäkt som de inte anser sig böra tåla utan ersättning. De yrkar i första hand att detta område undantas och i andra hand att skyddsnivån ändras till 0-1 meter.

De invändningar som Nyström gjort påverkar ej den aktuella utvidgningen av skyddsområdet.

Yrkandet om nivåskydd vid sand- och grustäkt inom nuvarande yttre skyddsområde har - såsom refererats ovan - tidigare prövats. Då beslutades att skyddsnivån skulle vara 2 meter.

1982-10-11

11.184-88-82

Motiveringen var vattentäkternas betydelse för Umeås vattenförsörjning och riskerna för förorening genom pågående omfattande grustäcker och läckage från den maskinpark som användes.

Samma bedömning måste göras även för det nu utökade yttre skyddsområdet. 2-meters gränsen för skyddsnivån bör därför gälla även detta.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 2 kap 64 § vattenlagen (1918:523, 64 § tillagd 1964:110) det skyddsområde, som anges på karta i ärendet och bilagda allmänna föreskrifter rörande de försiktighetsmått som skall iakttas inom området.

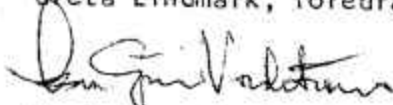
Tillståndet gäller utan hinder av besvär.

Exemplar av föreskrifterna finns att tillgå för allmänheten på länsstyrelsens planeringsavdelning.

Kostnaden för att kungöra detta beslut skall betalas av sökanden.

Beslutet kan överklagas hos kammarrätten i Sundsvall, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit byrådirektör Karl Göran Nordström, beslutande, överlantmätare Tore Kvarnbrink, förste länsassessor Stig Rönnblad och assistent Greta Lindmark, föredragande.



Karl Göran Nordström



Greta Lindmark

Bilagor

karta
skyddsföreskrifter
besvärshänvisning

Kopia till

Umeå kommun för anslag på kommunens anslagstavla
(3 veckor, bevis emotses)
hälso- och miljövårdsnämnden
gatukontoret
byggnadsnämnden
statens vägverk
distriktslantmätaren 3 ex
vattendomstolen 2 ex
brandchefen
naturvårdsverket
mark- och nyttjanderättshavare, rek mb
ssk pärm, NE, GL
handlingarna

YÅ

Postadress
901 86 UMEÅ

Gatuadress
Storgatan 71 B

Telefon
090-10 70 00

Postgiro
3 51 94 - 0

Fastställelse av skyddsområde och meddelade skyddsföreskrifter
 enligt 2 kap 64 § vattenlagen

Länsstyrelsen i Västerbottens län har genom beslut 1982-10-11 enligt 2 kap 64 § vattenlagen, fastställt skyddsområde för utvidgning av yttre skyddsområdet för vattentäkten Kulla och Forslunda inom Umeå kommun på sätt som framgår av bifogad karta och med giltighet inom skyddsområdet meddelat följande allmänna föreskrifter rörande de försiktighetsmått, som där ska iakttas.

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER FÖR UTÖKAT SKYDDSDOMRÅDE

KULLA OCH FORSLUNDA

Brunnsområde

1 §

Inom brunnsområde får endast vattentäktsverksamhet bedrivas.

Yttre skyddsområde

2 §

Grus-, sand- eller jordtäkt får inte ske till lägre nivå än två meter över den beräknade högsta grundvattenytan.

3 §

Återfyllning av grus- eller sandtag får ske endast med sådant material, som inte kan orsaka grundvattenförorening eller väsentligt minskad grundvattenbildning. Vid exploatering bör det översta växtbärande marklagret tillvaratas och i mån av exploaterings fortskridande utbredas på botten- och släntytorna sedan dessa först avjämns.

4 §

Tippning eller nedgrävning av sopor, latrin eller annat avskräde får inte äga rum.

5 §

Avloppsvatten och annan flytande orenlighet får inte utsläppas på eller i marken, inte heller får avloppsvatten efter att ha passerat en reningsanordning infiltreras i marken.

Avloppsledningar inom skyddsområdet ska utföras av tätt material och med täta fogar.

11.184-88-82

6 §

Gödsestäder och ensilageanläggningar ska vara försedda med betryggande anordningar till skydd mot grundvattenförorening. Sådana anordningar ska utföras enligt av hälsovårdsnämnden för varje särskilt fall lämnade anvisningar.

7 §

Naturgödsel och andra gödningsämnen samt kemiska bekämpningsmedel och dammbindningsmedel får endast användas i den omfattning som erfordras för normalt nyttjande av fastigheter för jordbruk och skogsbruk samt för sedvanligt underhåll av vägar. Kloakslam får inte spridas.

8 §

Vad som föreskrivs om förvaring, hantering och transport av brandfarliga varor i KF om brandfarliga varor (SFS 1961:568) och kommerskollegiets tillämpningsföreskrifter (sammansättningsvis: Varan ska hanteras med stor försiktighet; skada ska förebyggas) ska i tillämpliga delar gälla också beträffande andra för grundvattnet skadliga ämnen, t ex tjärprodukter, organiska lösningsmedel, industriella avfallsämnen, dammbindningsmedel, isupptiningsmedel, kemiska bekämpningsmedel, smörj- och transformatorolja.

9 §

Anmälan ska göras till hälsovårdsnämnden innan arbete påbörjas med processor, fällningsmaskin, lunnare, skotare eller liknande arbetsmaskin med större mängd hydraulolja än som förekommer i mindre hjultraktorer och lastbilar.

Allmänna bestämmelser

10 §

Tillsyn över efterlevnanden av skyddsbestämmelser utövas av hälsovårdsnämnden enligt § 2 hälsovårdsstadgan, samt sprängämnesinspektionen och brandchefen enligt 15 § KF om brandfarliga varor.

11 §

Anmälan ska göras till hälsovårdsnämnden innan sådan verksamhet påbörjas eller sådan anläggning eller sådant upplag inrättas, som ovan avses i §§ 2, 5 och 6.

12 §

Om särskilda skäl föreligger får undantag från ovan meddelade föreskrifter - utom beträffande brandfarliga varor - medges av hälsovårdsnämnden. Lämnat medgivande får återkallas om så befinnes erforderligt.

11.184-88-82

Om straff

13 §

Förseelser mot dessa föreskrifter eller underlåtenhet att söka nödvändiga tillstånd bestraffas enligt 13 kap 14 § andra stycket vattenlagen, om inte andra ansvarsbestämmelser finns utfärdade.